

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

AS ROCKWOOL Avd. Trondheim
Postboks 3903
7043 Trondheim

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 17. juni 2013
Vår ref.: 2011/540
Deres ref.: Mads Olsen
Saksbehandler: Per Morten Myhra, telefon: 35 58 62 11

Inspeksjonsrapport

2013.062.I.Klif

Inspeksjon ved AS ROCKWOOL Avd. Trondheim

Dato for inspeksjonen: 22. mai 2013
Kontrollnummer: 2013.062.I.Klif

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Mads Olsen
Anne Sandvik

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Per Morten Myhra

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved AS ROCKWOOL Avd. Trondheim den 22. mai 2013. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) avdekket ett avvik og ga fem anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Rockwool Trondheim har ikke utarbeidet et måleprogram helt i henhold til Klifs krav til utslippskontroll.

Anmerkninger:

- Spesifikt energiforbruk blir ikke rapportert i den årlige egenkontrollrapporten.

- Merkingen på reol for lagring og oppbevaring av oljer og kjemikalier og sikringen mot lekkasje til omgivelsene fra trekasse for mellomlagring av farlig avfall kan forbedres.
- CO₂-bidraget fra bruken av kull/koks er uteglemt i egenkontrollrapporten for utslipp av klimagasser i 2012.
- CO-innholdet i avkast fra kupolovn blir ikke rapportert i henhold til krav i tillatelsen i egenkontrollrapporten.
- CO₂-utslippet som har blitt rapportert i klimagassrapporten og egenkontrollrapporten for 2012 er ikke samstemt.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

17.06.2013	Per Morten Myhra		Einar Knutsen
Dato	kontrollør	Klima- og forurensningsdirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag ved miljøvernavdelingen
- Trondheim kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: AS ROCKWOOL AVD TRONDHEIM	
Organisasjonsnr.: 873104112	Eies av: 923828583
Bransjenr. (NACE-kode): 23.990 - Produksjon av ikke-metallholdige mineralprodukter ikke nevnt annet sted	

Kontrollert enhet

Navn: AS ROCKWOOL Avd. Trondheim	Anleggsnr.: 1601.0117.01
Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag
Anleggsaktivitet: Mineralsk industri, unntatt pukkverk	Risikoklasse: 2
Tillatelse gitt: 16. juni 1989	Sist endret: 24.juni 2009

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i utslippstillatelsen og/eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Inspeksjonstema

- Måleprogram
- Egenrapportering
- Utslippskontroll
- Håndtering/lagring av farlig avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Klif avdekket to avvik og ga fem anmerkninger innen områdene som ble kontrollert.

AS ROCKWOOLL Avd. Trondheim plikter snarest å rette opp det avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Klif skal kunne avslutte saken, må virksomheten sende Klif den dokumentasjonen som er nødvendig som bekreftelse på at avviket er rettet innen 1. september 2013.

Klif ber om at virksomheten stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@kilf.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet v/Per Morten Myhra.

4. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). AS ROCKWOOL Avd. Trondheim er i tillatelsen plassert i risikoklasse 2. Dette betyr at virksomheten skal betale kr. 15.200,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura ettersendes.

Klif viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klifs postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Klif ga følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Rockwool Trondheim har ikke utarbeidet et måleprogram helt i henhold til Klifs krav til utslippskontroll.

Avvik fra: Krav stilt i brev fra Klif datert 10. desember 2010.

Kommentarer:

Rockwool Trondheim ble i brev av 10. desember 2010 varslet om at Klif fra 1. januar 2012 endrer kravene til utslippskontroll. De nye kravene gjelder for all landbasert industri med tillatelse fra direktoratet og er i hovedsak knyttet til bedre dokumentasjon og beskrivelse av:

- hvilke ansvarsforhold som er etablert for utarbeiding og etterlevelse av kravene som er nedfelt i måleprogrammet
- hvilke prosessenheter som har utslipp og hvor utslippene blir målt
- hva utslippskontrollen består i og hvorledes den blir gjennomført
- hvilke måle- og prøvetakingsprinsipper som blir brukt
- hvilke metode(r) som blir brukt for måling av volumstrøm
- hvilke metode(r) som blir brukt til beregning av årlig utslipp
- hvordan utslippsdataene blir kvalitetssikret
- hvilke usikkerhetsbidrag som er knyttet til de forskjellige trinn i målingene (bestemmelse av volumstrøm, prøvetaking, analyser og beregning av utslipp).

Rockwool Trondheim har ikke utarbeidet et strukturert måleprogram der alle disse punktene inngår. Virksomheten har flere dokumenter der deler av innholdet i kulepunktene over er angitt og blir omtalt. Virksomheten mangler imidlertid dokumentasjon knyttet til beskrivelse av hvorledes de ulike årlige komponentutslippene blir beregnet. Virksomheten mangler videre dokumentasjon der det blir beskrevet og redegjort for hvordan virksomheten følger opp og

kontrollerer at utslippsbegrensningene gitt i tillatelsen blir overholdt. Utslippsbegrensningene angitt i tillatelsen gjelder for samlet utslipp via felleskorstein mens konsentrasjonene av de ulike konsesjonsbelagte parameterne ved egenkontrollen blir bestemt pr. kilde (kupolovn, spinnkammer, herdeovn og kjølesone) og utslippsmengdene pr. kilde blir summert for å finne totalt utslipp. Klif savner dessuten et overordnet dokument der hovedpunktene i måleprogrammet blir kort beskrevet med henvisning/linker til alle underliggende prosedyrer og instruksjer.

En nærmere utdyping av hvilke forventninger Klif har til virksomhetens utslippsmålinger, beregninger, kvalitetssikring av resultater og rapportering av utslipp, utover det som står i tillatelsen, er gitt i Klifs fakta-ark 2748/2010 "Forventninger til industriens utslippskontroll".

I følge fakta-arket skal virksomheten benytte konsulenter som er akkreditert for den aktuelle tjenesten, dersom denne blir utført av eksterne. Den polske underleverandøren av analyse-tjenester, knyttet til egenkontrollen, er ikke akkreditert, men er sertifisert etter ISO 9001. For å sikre et høyt kvalitetsnivå på egne emisjonsmålinger foretar virksomheten en årlig intern kalibrering ved å sammenligne måleresultatene sine mot måleresultatene fra eksternt akkreditert måle- og prøvetakingslaboratorium (Eurofins). Korrigerende tiltak blir gjennomført ved for stort avvik ($z\text{-score} > 3$).

Måleprogrammet skal ha et omfang som sikrer at resultatene gjenspeiler de faktiske utslippene fra virksomheten. Det betyr at måleprogrammet skal utformes med bakgrunn i en grundig kartlegging av alle utslipp og variasjoner i disse over tid.

Måleprogrammet skal omfatte alle komponenter som er regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller i forskrifter, og alle komponenter som er rapporteringspliktig i henhold til Klifs veileder for egenkontrollrapportering, TA 2877/2012.

7. Anmerkninger

Klif ga følgende anmerkninger under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Spesifikt energiforbruk blir ikke rapportert i den årlige egenkontrollrapporten.

Kommentarer:

I punkt 8.3 i utslippstillatelsen står det at spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres i forbindelse med den årlige egenkontrollrapporteringen på standardiserte skjema som sendes ut av Klif. Anmerkningen er i utgangspunktet et avvik, men siden Klif i det oversendte standardiserte rapporteringsskjemaet ikke har tilrettelagt for en slik rapportering har vi valgt å karakterisere funnet som en anmerkning. På den siden i rapporteringsskjemaet det hadde vært naturlig å angi spesifikt energiforbruk (Del 4. Rapportering av årlig energiforbruk, utslippsmengder og avfallsmengder) finnes det imidlertid et kommentarfelt som eventuelt kunne ha blitt brukt til rapporteringen.

Spesifikt energiforbruk kan beregnes ut fra de data som allerede fins i egenkontrollrapporten og forbrenningsdata for de forskjellige energivarer angitt i vedlegg 2 i Klifs veiledning til egenrapportering for landbasert industri, TA 2877/2012. Klif har på basis av de angitte dataene i egenkontrollrapporten for 2012 og forbrenningsdataene angitt i veilederen beregnet det spesifikke energiforbruket i 2012 til 2,34 MW/tonn produsert steinullprodukter.

Anmerkning 2

Merkingen på reol for lagring og oppbevaring av oljer og kjemikalier og sikringen mot lekkasje til omgivelsene fra trekasse for mellomlagring av farlig avfall kan forbedres.

Kommentarer:

Virksomheten har et eget rom i fabrikkbygningen for lagring av diverse oljer (smøreolje, girolje og hydraulikkolje) og kjemikalier som er i bruk. Søl fra eventuelle lekkasjer vil dreneres til et lukket oppsamlingsreservoar under ristene i gulvet. Derfra blir sølet pumpet opp på fat som leveres mottaker av farlig avfall.

På den ene sideveggen i lagerrommet var det satt opp en reol der det var plassert flere forskjellige kjemikalier. Lagerreolen var dårlig merket med hensyn på hvilke kjemikalier som skulle stå på de ulike stedene.

Trekassa for oppbevaring av maling- og kjemikalierester på mellomlagringsplassen for farlig avfall (jf. avvik 1), var dårlig sikret mot lekkasje til omgivelsene. Trekassa sto på en pall med utett bunn, og en eventuell lekkasje vil føre til at farlig avfall kan renne ut på gulvet og komme på avveie. For å hindre farlig avfall i å komme på avveie bør trekassa vurderes byttet ut med en kasse/holder med tett bunn.

Anmerkning 3

CO₂-bidraget fra bruken av kull/koks er uteglemt i egenkontrollrapporten for utslipp av klimagasser i 2012.

Kommentarer:

I tabell 2.4.1 "Bruk av energivarer uten CO₂-avgift" i egenkontrollrapporten for utslipp av klimagasser for 2012 har virksomheten angitt et kull/koksforbruk på 4741 tonn uten at det har blitt beregnet et CO₂-utslipp. Med utgangspunkt i det rapporterte kull/koksforbruket og gjeldende utslippsfaktor har Klif beregnet det årlige CO₂-utslippet fra bruken av kull/koks i 2012 til 15124 tonn.

Feilen har smitteeffekt slik at sammenstillingen og beregningen av det totale klimagassutslipp bakerst i rapporteringsdokumentet også blir feil. Utslippet fra forbrenning av energivarer uten CO₂-avgift, CO₂-utslippet som inngår i den frivillige avtalen og det totale klimagassutslippet fra virksomheten i 2012 skal påplusses et utslipp på 15124 tonn CO₂.

Anmerkning 4

CO-innholdet i avkast fra kupolovnen blir ikke rapportert i henhold til krav i utslipps-tillatelsen i egenkontrollrapporten.

Kommentarer:

I tillatelsens punkt 4.1 "Utslippsbegrensninger" står det at *konsentrasjonen* av karbonmonoksid (CO) fra kupolovnen skal holdes på et lavest mulig nivå, måles kontinuerlig og rapporteres i egenkontrollrapporten. Rapporteringen i egenkontrollrapporten blir ikke gjort på konsentrasjonsbasis. Virksomheten rapporterer årlig utslipp av CO i tonn.

Anmerkning 5

CO₂-utslippet som har blitt rapportert i klimagassrapporten og egenkontrollrapporten for 2012 er ikke samstemt.

Kommentarer:

Det totale fossile CO₂-utslippet som virksomheten har angitt i klimagassrapporten for 2012, etter Klifs påplussing og justering av virksomhetens manglende utslippstall fra bruken av kull/koks, er ca. 20216 tonn. Bidragene knyttet til bruken av dolomitt og de forskjellige energivarene (propan, kull/koks og lett fyringsolje) fordeler seg på følgende måte:

Kilde til utslipp	CO ₂ -utslipp i tonn
Propan	2925
Kull/koks	15124
Lett fyringsolje	263
Dolomitt	1904
Totalt CO ₂ -utslipp i 2012	20216

Egenkontrollrapporten for 2012 angir et årlig utslipp av fossilt relatert CO₂ på 9800 tonn, hvilket er over 50 % lavere enn det som blir angitt i klimagassrapporten.

Virksomheten har videre ikke fordelt det totale rapporterte fossile CO₂-utslippet på prosess-utslipp, mengde fra direkte fyring med brensel og mengde fra kjeler driftet med brensel.

Med kjeler menes i denne sammenheng rene olje- eller kombinasjonskjeler som kun brukes til energiproduksjon. Som direkte fyring regnes i denne sammenheng fyring med gass, olje eller kull/koks der disse brennes direkte i prosessen uten bruk av vann eller damp til transport av energi.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern av mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter.
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Klif.
- Korrespondansen mellom virksomheten og Klif, blant annet klimagassrapporten og egenkontrollrapporten for 2012.
- Klifs veiledning til egenrapportering for landbasert industri TA 2877/2012.
- Fakta-arket "Forventninger til industriens utslippskontroll".